

Анжуманлар
**ЭКОЛОГИЯ ВА
 ТАБИАТДАН
 ФОЙДАЛАНИШ
 МАСАЛАЛАРИ**

**Мирзо Улуғбек номли
 Ўзбекистон Миллый
 университети
 ҳузуридаги Олий
 педагогика институтида
 Ўзбекистон
 Республикаси табиатни
 муҳофаза қилиш давлат
 қўмитаси, «Экосан»
 ҳалқаро жамоат фонди,
 олий педагогика
 институти «Гуманитар
 фанлар бўйича қайта
 тайёрлаш ва малака
 ошириш педагогикаси»
 кафедраси
 ҳамкорлигига «Экология
 ва табиатдан
 фойдаланиш» мавзусида
 давра сұхбати бўлиб
 ўтди.**

Тадбир давомида олий педагогика институти директори профессор Ш.Шаропов, «Экосан» ҳалқаро жамоат фонди бўлим бошлиғи М.Мирсовуров, Ўзбекистон Миллый университети профессори С.Мамашковири, Фарғона давлат университетидан К.Рўзматзода ва бошқаларнинг «Экология ва саломатлик жамоатчилик нигоҳида», «Экология ва табиатдан фойдаланиш», «Софлом турмуш тарзи ва экология», «Жамият экологик барқарор тарақкиётининг объектив асослари ва мезонлари», каби маъруза ва босқа имлй-устубий чиқишлари ва улар атрофиди фикр алмашишлар бўлди.

Шунингдек, тадбирда «Экосан» ҳалқаро жамоат фондининг «Экология ва саломатлик жамоатчилик нигоҳида», «Иклим ўзғариши болалар нигоҳида», «Тозаликнинг ўн қоидаси» мавзусидаги адабиётлар, плакатлар ва тарқатмалар тақдимоти ҳам бўлиб ўтди.

Олий педагогика институтида «Экосан» ҳалқаро жамоат фонди, Ўзбекистон Республикаси табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси билан ҳамкорликдаги тадбирларимиз давом этади ва янада тақомиллаштирилади, — деди Олий педагогика институти кафедра мудири профессор С.Йўлдошева. Навбатдаги тадбиримизда жамиятда экологик маданиятни шакллантиришнинг педагогик, психолого-омиллари, муммалор ва ечимларига бағишинланган уч кунлик семинар-тренинг ўтказиш кўзда тутилган.

Хасан АБДУНАЗАРОВ

Мана ёз чилласи ҳам кириб келди. Тошкент шаҳри, аҳолиси ва меҳмонлар чехраларида ўзгача бир кайфиятни кўриш мумкин. Шундай кўнгилли ва қувончли кунларда пойтахтимизда содир бўлаётган ёнгинлар ва уларнинг аянчли оқибатлари ҳар бир кишининг дилида хирадик үйғотади. Ёнгин хавфсизлиги хизмати ходимлари, мұхандис инспекторлари томонидан ҳар бир маҳаллада, аҳоли кўп йигиладиган масканларда ёнгинга қарши учрашувлар ҳамда йўриқномалар ўтказилишига қарамай, ёнгинлар сони камаймаяпти.

Ўтган 2010 йилнинг 5 ойи мобайнида Хамза туманида 48 та ёнгин юз берган бўлса, жорий йилнинг 5 ойида ёнгинлар сони 59 тани ташкил этиди. Ёнгинларнинг келиб чиқиш сабабларидан биро одамларнинг оловдан фойдаланиши эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.

Мисолаларга мурожа этидиган бўлслак, 2011 йил 20 марта куни Хамза тумани И. Икромов кўчаси, 66-йда содир бўлган ёнгин оқибатида ёзиги ошхона бостирамасининг шифти ва том тахта панжараси 35 метр квадрат майдонда ёнган ва уй эгасига кўп микдорда моддий зарар етказилган.

2011 йил 2 апрель куни Хамза тумани Янгилик кўчаси, 98-йда содир бўлган ёнгин оқибатида ошхона жихозлари, шифти ва том тахта панжараси 20 метр квадрат майдонда ёнган ва уй бекасига маддий зарар етказилган.

Ватанимиз мустакиллигининг 20 йиллиги арафасида «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамгармаси, «Форум юниор спорт» болалар спорт мажмуаси, Болалар спортини ривожлантириш жамгармаси, Маданият ва спорт ишлари, Ҳалқ таълими вазирларлари, Тошкент шаҳар ҳокимиги ҳамкорлигига ташкил этилган мазкур мусобақада ўқувчи-ёшлар, меҳрибонлик уйларининг тарбияланувчилари иштирок этиди.

Президентимиз Ислом Каримов раҳманлигига юртимизда болалар ҳуққува манбаатларини химоялаш, уларни ҳар жиҳатдан соглом ва баркамол инсонлар этиб юзга етказиши давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланди. Мамлакатимизда болалар спортини янада ривожлантириш, айнича, қизларни жисмоний тарбия ва спортга кенг жайл этиши, соглом турмуш тарзини қарор топтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бугун юртимиздан барча ҳудудларида, олис ва чекка қишлоқларида ҳам ёшларимиз спортнинг кўплаб турлари билан шуғулланыш имкониятига ёга.

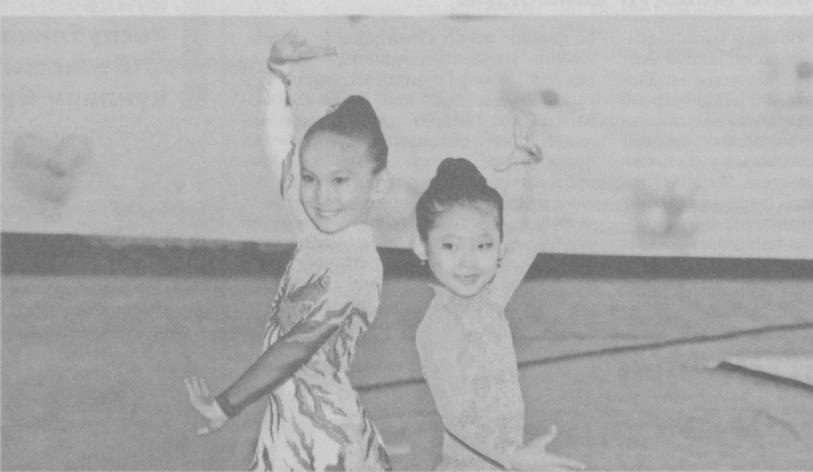
«Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамгармаси ўқувчи-ёшларнинг таълимдан ташкил бўш вақтини тўғри ва унумли ташкил этиши, болаларни жисмоний тарбия ва спортга кенг жайл этишига қаратилган бир катор лойҳалар, хайрия ақиယаплари, марафонлар, мусобақаларни мунтазам ўқизиб келмоқда. Жамгарманинг спорт мактаблари маддий-техник базасини мустаҳкамлаш, уларни зарур анжом ва инвентарлар билан таъминлаш, мураббийларнинг малака ва маҳоратини оширишга оид тадбирлар болалар спортини янада ривожлантиришга хизмат килмоқда.

Қизлар саломатлиги ва умумий физиологии ҳолатини яхшилаш, уларни энгилли, чақонлик, қатъят каби хислатларни шакллантиришда бадий гимнастика бекиёс ўрин тутади. Шу сабаб юртимизда ушбу нафис спорт тури оммалашиб, унга бўлган кизишик тобора ортиб бормоқда. Юртимизда бадий гимнастика билан мунтазам шуғулланётган қизлар саффи йилдан-йилга тобора кенгайлаб бораётгани ва бугун уларнинг сони 32 минг 500 нафардан ортагани эътибори филиодид.

2008 йилдан бўён юртимизда анъанавий тарзида ўқизиб келинаётган «Кичкинг» ҳалқаро бадий гимнастика бўйича

Пойтахтимиздаги «Ўзбекистон» спорт мажмуасида бадий гимнастика бўйича туртнинчи ҳалқаро болалар мусобақаси — «Кичкинг» («Baby») турнири бўлиб ўтди.

ЖАЖЖИ МАЛИКАЛАР МУСОБАҚАСИ

болалар мусобақасида юртимиз ёшлари билан бирга Россия, Қозғистон, Қирғизистон сингари давлатлардан ҳам гимнастикачи қизлар иштирок этмоқда. Тўртнинчи бор ташкил этилган мазкур мусобақа муррабийларнинг ўзаро фикр ва таҳриби алмаслиши, бадий гимнастикага ихтисослашган спорт мажмуалари, мактаблар, клубларнинг иш фаoliyitini атрофлича ўрганиши ва таҳлил этишда мухим аҳамияти касб этмоқда. Шунингдек, болалар спортини ривожлантиришнинг истиқболлари, бу йўналишда ҳалқаро ҳамкорликни янада кўйтириш ва мустаҳкамлашда мухим омил бўлмоқда.

...Ўзбекистон спорт мажмуасининг мұхтасам залаларни шағарлар, шарлар, камалакранг чироклар билан безатилган. Завқли ва ўзжин мусиқа садолари остида юртимизнинг турнирларни вилоятларидаги бадий гимнастикага ихтисослашган клублар, спорт мактабларининг жамоалари ўз чиқишиларини ихlosмандлар эътиборига ҳавола этиди. Жажжигина спортчи қизларнинг эпчил ва аниқлик билан бажарган машқлари

томошабинлар эътиборини қозонди. Эртак қархонлари образидаги турфа хил либосларда майдонга чиқсан қизларнинг бетакор бадий дастурлари мусобақага янада кўтариликни бахш этиди.

— Мен бундай ҳалқаро спорт мусобақасида иштирок этиётганидан беҳжд мамнунман, — дейди Нукус шаҳридан 21-мактабнинг 7-синф ўқувчиси Дилнур Остонкулова. — Бадий гимнастика ўз имкониятини тўғри йўналтириш, эпчил ва қаққон бўлишиимишга ёрдам беради. Ҳамоа бўлиб ҳаракат килиш ва фикрни жамшаша ўргатди. Юртимизда бадий гимнастика ривожи йўлида кўрсатилаётган эътибор барча қизлар саломатлигини янада яхшилаш, ўзимизни ҳамиша бардам ва тетик, дадил хис этишимизга хизмат килмоқда.

Болалик, бегуборлик ва нафосат байрами, кунвон, спорт фестивали тарзида ўқазилган мусобақа якуннида барча иштирокчиларга тадбир ташкилчиларнинг диплом ва совғалари топширилди.

**Назоказат УСМОНОВА,
 ЎзА мұхбири**

Спорт

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗФИН ПАЛЛАДА

Аҳоли орасида соғлом турмуш тарзини шакллантиришда жисмоний тарбия ва спортнинг аҳамияти бекиёс. Кейинги йилларда мамлакатимизда раҳбариятининг ғамхўрлиги остида бу борада амалга оширилаётган ишлар ўз самарасини бера бошлади.

лардан таркиб топғанлигини инатобта олсан, уларнинг иро-даси накадар мустаҳкам ва ти-ришқоқ эканликларига кўйил колмай иложи ўй. Масалан, енгил атлетиканинг югуриши мусобақаларида энг ёш ҳисобланмиш 11 ёшли спорти билан бирга 92 ёшли коралаган Иван Митякин ҳам сабот ва матонат билан голиблик учун астойдил кураш олиб боради. Шуни ҳам айтишим мумкин, паралимпия мусобақаларида шахримизда иш-тиқоматни килювчи меҳра ташна, имконияти чекланган, иродаси мустаҳкам барча инсонлар иштирок этишилар мумкин. Чунки

машғулотлар белуп амалга оширилади.

Суҳбатдошимиз таъкидлаганидек, «Чилонзор» спорт-соғломлаштириш мажмуасида Тошкент шаҳар паралимпия терма жамоаси аъзолари иштирокида навбатдан ўқув-йин машғулотлари бўлиб ўтмоқда. Пойтахтимизда паралимпиячилари июль ойининг ўрталарида бўлиб ўтадиган шаҳар паралимпиячигизнинг тайёргарлик қизғин тайёргарларни ташкил этилган ўтмоқда.

— Ушиб турнирда 80 нафарга яхин спортичлар паралимпия ўйинлари доирасидан жой олган енгил атлетиканинг 100, 200, 400 метрда югуриши белашувларида, ядро улқотириш, диккотиши мусобақаларида пойтахтимизда шахримизда эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.

— Ушиб турнирда 80 нафарга яхин спортичлар паралимпия ўйинлари доирасидан жой олган енгил атлетиканинг 100, 200, 400 метрда югуриши белашувларида, ядро улқотириш, диккотиши мусобақаларида пойтахтимизда шахримизда эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.

— Ушиб турнирда 80 нафарга яхин спортичлар паралимпия ўйинлари доирасидан жой олган енгил атлетиканинг 100, 200, 400 метрда югуриши белашувларида, ядро улқотириш, диккотиши мусобақаларида пойтахтимизда шахримизда эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.

— Ушиб турнирда 80 нафарга яхин спортичлар паралимпия ўйинлари доирасидан жой олган енгил атлетиканинг 100, 200, 400 метрда югуриши белашувларида, ядро улқотириш, диккотиши мусобақаларида пойтахтимизда шахримизда эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.

— Ушиб турнирда 80 нафарга яхин спортичлар паралимпия ўйинлари доирасидан жой олган енгил атлетиканинг 100, 200, 400 метрда югуриши белашувларида, ядро улқотириш, диккотиши мусобақаларида пойтахтимизда шахримизда эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.

— Ушиб турнирда 80 нафарга яхин спортичлар паралимпия ўйинлари доирасидан жой олган енгил атлетиканинг 100, 200, 400 метрда югуриши белашувларида, ядро улқотириш, диккотиши мусобақаларида пойтахтимизда шахримизда эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.

— Ушиб турнирда 80 нафарга яхин спортичлар паралимпия ўйинлари доирасидан жой олган енгил атлетиканинг 100, 200, 400 метрда югуриши белашувларида, ядро улқотириш, диккотиши мусобақаларида пойтахтимизда шахримизда эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.

— Ушиб турнирда 80 нафарга яхин спортичлар паралимпия ўйинлари доирасидан жой олган енгил атлетиканинг 100, 200, 400 метрда югуриши белашувларида, ядро улқотириш, диккотиши мусобақаларида пойтахтимизда шахримизда эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.

— Ушиб турнирда 80 нафарга яхин спортичлар паралимпия ўйинлари доирасидан жой олган енгил атлетиканинг 100, 200, 400 метрда югуриши белашувларида, ядро улқотириш, диккотиши мусобақаларида пойтахтимизда шахримизда эҳтиётсизлиги яни ёниб турган газ анжоми устида қозонда ёни доглаш учун кўйиб, қаровсиз қолдирини оқибатида каттатто ёнгинлар келиб чиқмоқда.